NOTY O AUTORACH

Jerzy Bartmiński, docent doktor habilitowany, językoznawca. Urodzony w 1939 r. w Przemyślu. Studia polonistyczne na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Wieloletni pracownik naukowo-dydaktyczny w Zakładzie Języka Polskiego UMCS. Członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, od 1985 r. przewodniczący Komisji do Spraw Folklorystyki Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN. Od roku 1983 współorganizator badań nad kulturą polską koordynowanych przez Uniwersytet Wrocławski. Członek-założyciel Klubu Katolickiego w Lublinie, członek Towarzystwa Naukowego KUL, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Towarzystwa Logopedycznego, Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego.

Wyróżniony m.in. Premio Internazionale di Studii Etnoantropologici Pitrè-Salmone Morino w Palermo (1987) oraz nagrodą Polskiej Sztuki Ludowej (1988).

Główne obszary badań: językoznawstwo (stylistyka, tekstologia, semantyka) i folklorystyka.

Najważniejsze publikacje książkowe: *O języku folkloru* (1973); *O derywacji stylistycznej* (1977); *Nazwiska obce w języku polskim* (współautor, 1978); *Słownik ludowych stereotypów językowych* – zeszyt próbny (red., 1980); *Pojęcie derywacji w lingwistyce* (red., 1981); *Kolędowanie na Lubelszczyźnie* (red., 1986); *Konotacja* (red., 1988); *Język a kultura* I (red., 1988).

Wojciech Chudy, doktor; filozof, publicysta. Urodzony w 1947 r. w Dąbrowie koło Wielunia. Studia filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od 1983 r. pracownik naukowy KUL. Obecnie sekretarz Instytutu Jana Pawła II KUL, zastępca redaktora naczelnego kwartalnika „Ethos". Członek Towarzystwa Naukowego KUL. Działacz na rzecz zbliżenia środowisk akademickich Polski i RFN. W 1981 r. laureat II nagrody w konkursie im. R. Schneidera. W 1987 r. wyróżniony nagrodą POL-KUL (Australia).

Główne obszary zainteresowań: filozofia poznania, metafizyka, filozofia człowieka, nauczanie Jana Pawła II, myśl filozoficzna G. W. Hegla, antropologiczne i aksjologiczne aspekty niepełnosprawności, szeroko rozumiana problematyka społeczna.

Publikacje książkowe: *Refleksja a poznanie bytu* (1984); *Filozofia wieczysta w czas przełomu* (1986); *Teatr bezsłownej prawdy* (red., w druku).

Włodzimierz Fijałkowski, docent doktor habilitowany medycyny, ginekolog-położnik. Urodzony w 1917 r. w Bobrownikach nad Wisłą. Studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego (ostatnie lata w tajnym nauczaniu). W czasie wojny więziony w Oświęcimiu i innych obozach. Od 1946 do 1948 r. nauczyciel akademicki Akademii Medycznej w Gdańsku. Następnie, od roku 1949 do 1955, ordynator szpitala w Bystrzycy Kłodzkiej. W latach 1955-1974 i 1980-1985 pracownik naukowy Instytutu Ginekologii i Położnictwa Akademii Medycznej w Łodzi. Twórca szkoły rodzenia w Przychodni Zdrowia Rodziny.

Członek Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego (w latach 1974–1985 przewodniczący sekcji psychosomatycznej), International Federation for Family Life Promotion, Internationale Studiengemeinschaft für Pränatale Psychologie oraz Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL. Wyróżniony m.in. nagrodą ODiSS w roku 1979.

Główne obszary badań: naturalny rytm płodności i niepłodności, psychagogiczne i kinezystymulacyjne przygotowanie do porodu, psychologia prenatalna.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Szkoła rodzenia* (trzy wydania, I wyd. – 1967), *Biologiczny rytm płodności a regulacja urodzeń* (pięć wyd., I – 1971, tłum. na język rosyjski), *Rodzi*

się człowiek (pięć wyd., I – 1973); *Miłość w spotkaniu płci* (dwa wyd., I – 1977); *Poród naturalny po przygotowaniu w szkole rodzenia* (red. współautor, 1981, drugie wyd. w druku); *Dar rodzenia* (trzy wyd., I – 1983); *Ku afirmacji życia* (w druku).

Alicja Grześkowiak, docent doktor habilitowany, prawnik. Urodzona w 1941 r. w Świrzu koło Lwowa. Studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. W latach 1963–1966 praca w oddziale Narodowego Banku Polskiego w Toruniu. Od 1966 r. pracownik naukowo-dydaktyczny UMK.

Członek Societé Internationale de Defense Sociale, polskiej sekcji Association Internationale de Droit Penal, Toruńskiego Towarzystwa Naukowego oraz członek Zarządu Towarzystwa Naukowego Prawa Karnego. Wyróżniona m.in. nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Główne obszary badań: penologia, problematyka kary śmierci, prawnokarna ochrona praw człowieka ze szczególnym uwzględnieniem prawa do życia, chrześcijańska koncepcja kary kryminalnej, prawo nieletnich.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Kara pozbawienia wolności względem nieletnich w prawie karnym europejskich państw socjalistycznych* (1976); *Kara śmierci w polskim prawie karnym* (1978, II wyd. popr. – 1982); *Zarys prawa karnego* (współautor, 1976); *Proces karny. Podręcznik do ćwiczeń* (współautor, 1979); *Prawo karne. Zagadnienia teorii i praktyki* (współautor, 1986); *Postępowanie w sprawach nieletnich* (1986).

Teresa Kukołowicz, profesor doktor habilitowany, pedagog. Urodzona w 1925 r. w Łodzi. Studia z zakresu pedagogiki społecznej na Uniwersytecie Łódzkim. Od 1959 r. pracownik naukowo-dydaktyczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, obecnie kierownik Katedry Pedagogiki i Dydaktyki Ogólnej.

Członek Towarzystwa Naukowego KUL, Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (oddział lubelski i warszawski), Polskiego Towarzystwa Higieny psychicznej oraz Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL.

Główny obszar badań: teoria wychowania w rodzinie.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Rodzina w procesie uspołecznienia dziecka* (1973, wyd. II zmienione – 1978); *Pomagamy w samowychowaniu* (1976); *Podstawy psychologii, pedagogiki, socjologii* (współautor, wyd. I – 1977, wyd. następne zmienione i poprawione: 1981, 1984, 1987); *Z badań nad rodziną* (red., 1984).

Jan Łopuszański, magister prawa. Urodzony w 1955 r. w Gdańsku. Studia na Uniwersytecie Gdańskim i Warszawskim. Obecnie doktorant Wydziału Humanistycznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W latach 1980–1981 doradca Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność" w Katowicach. W 1981 r. Pełnomocnik do Spraw Interwencji Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność" (region radomski).

Główny obszar badań – najnowsza historia Polski.

Członek Zarządu Klubu Inteligencji Katolickiej w Radomiu.

Autor artykułów w prasie katolickiej, głównie dotyczących problematyki rodziny.

Bp Kazimierz Majdański, ordynariusz diecezji szczecińsko-kamieńskiej, profesor doktor habilitowany teologii. Urodzony w 1916 r. w Małgowie (Ziemia Kaliska). Studia w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku oraz na Uniwersytecie we Fryburgu (Szwajcaria). Podczas wojny więzień obozów hitlerowskich, głównie Dachau. Od roku 1949 do 1963 wykładowca teologii moralnej w Seminarium Duchownym we Włocławku (1952-1957, wicedyrektor). W latach 1957–1975 redaktor naczelny „Ateneum Kapłańskiego". Od 1969 r. wykładowca teologii małżeństwa i rodziny w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Twórca (1975) i aktualny dyrektor Instytutu Studiów nad Rodziną w Warszawie–Łomiankach (ATK).

W 1962 r. mianowany biskupem pomocniczym diecezji włocławskiej, a w 1979 ordynariuszem diecezji szczecińsko-kamieńskiej. Od 1957 r. organizator duszpasterstwa i pierwszy Krajowy Duszpasterz Służby Zdrowia.

Członek i współtwórca Komisji Episkopatu Polski do Spraw Duszpasterstwa Rodzin oraz Komisji Episkopatu do Spraw Dialogu z Niewierzącymi. Członek watykańskiego Sekretariatu dla Niewierzących, a także Prezydium Papieskiej Rady do Spraw Rodziny. Członek Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL.

Główne obszary badań: teologia moralna ze szczególnym uwzględnieniem problematyki małżeństwa i rodziny, duszpasterstwo rodzin, martyrologia księży w okresie wojny.

Ważniejsze pozycje książkowe: *Wspólnota życia i miłości: zarys teologii małżeństwa i rodziny* (1979, wyd. polskie i zagraniczne); *Antropologiczne kategorie trzeźwości* (red., 1980); *Teologia małżeństwa i rodziny*, t. 1 (red., 1980); *Rozwój człowieka w rodzinie*, t. 1 (red., 1982); *Wychowanie do miłości* (red., 1987); *Będziecie moimi świadkami* (1987); *Człowiek w małżeństwie i rodzinie* (w druku).

Wanda Półtawska, doktor medycyny. Urodzona w 1921 r. w Lublinie. W czasie wojny więziona w obozie koncentracyjnym Ravensbrück. Studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W latach 1952–1969 adiunkt w Klinice Psychiatrycznej Akademii Medycznej w Krakowie. Od 1964 do 1972 r. praca w poradnictwie młodzieżowym w przychodni przy Katedrze Psychologii UJ. Od 1955 r. do chwili obecnej wykłady z medycyny pastoralnej na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, a w latach 1981–1984 w Instytucie Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II przy Uniwersytecie Lateraneńskim w Rzymie. Od 1967 r. dyrektor Instytutu Teologii Rodziny przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego oraz Papieskiej Rady do Spraw Rodziny.

Główne obszary badań: medycyna pastoralna, poradnictwo rodzinne, psychoterapia, zdrowie byłych więźniów.

Najważniejsze publikacje książkowe: *I boję się snów* (cztery wyd., I – 1962, tłum. na jęz. angielski, japoński, w przygotowaniu francuski); *Stare rachunki* (1969).

Kardynał Joseph Ratzinger, profesor doktor habilitowany, teolog. Urodzony w 1927 r. w Marktl (Bawaria, RFN). Studia filozoficzne i teologiczne w Wyższym Instytucie Teologicznym w Freising oraz na Uniwersytecie w Monachium. Wykładowca teologii fundamentalnej i dogmatyki w Freising, później w Bonn. Od 1963 r. profesor teologii dogmatycznej i historii dogmatów w Monasterze, a od 1966 r. w Tybindze. Od 1969 r. profesor w Regensburgu. W roku 1977 mianowany arcybiskupem, a następnie (w tym samym roku) kardynałem. Pełnił funkcję eksperta na Soborze Watykańskim II, był jednym z założycieli czasopisma „Concilium" (1964). W 1969 r. powołany na członka Międzynarodowej Papieskiej Komisji Teologicznej. Od 1981 r. prefekt Kongregacji Nauki Wiary. W 1988 r. otrzymał tytuł doktora honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Główne obszary badań: dogmatyka, teologia fundamentalna.

Ważniejsze publikacje: *Volk und Haus Gottes in Augustinus Lehre von der Kirche* (1954); *Die Geschichtstheologie des Heiligen Bonaventura* (1959); *Die christliche Brüderlichkeit* (1960); *Offenbarnung und Überlieferung* (współautor, 1965); *Einführung in das Christentum* (1968, wyd. pol. 1979); *Theologische Prinzipienlehre* (1982); *Eschatologie – Tod und ewiges Leben* (1978, wyd. pol. 1986); *Kirche, Ökumene und Politik* (1987).

Tadeusz Styczeń SDS, profesor doktor habilitowany; filozof, etyk. Urodzony w 1931 r. w Wołowicach koło Krakowa. Studia teologiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, filozoficzne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od 1963 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL. Obecnie kierownik Katedry Etyki, kierownik (i członek Rady Naukowej) Instytu-

tu Jana Pawła II KUL, redaktor naczelny kwartalnika „Ethos". Profesor Instytutu Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II przy Uniwersytecie Lateraneńskim w Rzymie. Członek-współzałożyciel Internationale Akademie für Philosophie (Dallas, USA, obecnie Liechtenstein), członek Societas Ethica, Towarzystwa Naukowego KUL. Konsultor Papieskiej Rady do Spraw Rodziny. Redaktor „Roczników Filozoficznych" KUL (z. 2), współpracownik czasopisma „Anthropotes".

Główne obszary badań: etyka, metaetyka, antropologia filozoficzna i teologiczna, myśl Jana Pawła II.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Problem możliwości etyki jako empirycznie uprawomocnionej i ogólnie ważnej teorii moralności. Studium metaetyczne* (1972); *Zarys etyki.* Część I: *Metaetyka* (1974); *Der Streit um den Menschen* (współautor, 1979); *Etyka niezależna?* (1980); *W drodze do etyki* (1984); *Die Würde des Menschen* (współautor, 1986); *Miłości gdzie jesteś? Medytacje rekolekcyjne* (współautor, 1986); *Jedynie prawda wyzwala. Rozmowy o Janie Pawle II* (współautor, 1986); *Wolność w prawdzie* (1987); *Sein und Handeln in Christus* (współautor, 1988).

Andrzej Szostek MIC, doktor habilitowany, etyk. Urodzony w 1945 r. w Grudziądzu. Studia filozoficzne i teologiczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od 1971 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL, obecnie adiunkt przy Katedrze Etyki. Profesor Instytutu Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II przy Uniwersytecie Lateraneńskim w Rzymie. Członek Zarządu Instytutu Jana Pawła II KUL, członek Internationale Akademie für Philosophie (Liechtenstein) oraz Towarzystwa Naukowego KUL. Ponadto członek zespołu redakcyjnego kwartalnika „Ethos", współpracownik czasopisma „Anthropotes", redaktor „Zeszytów Naukowych KUL", sekretarz redakcji „Roczników Filozoficznych" (z. 2).

Główne obszary badań: etyka, metaetyka, myśl Karola Wojtyły.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Der Streit um den Menschen* (współautor, 1979); *Normy i wyjątki* (1980); *Die Würde des Menschen* (współautor, 1986); *Miłości gdzie jesteś? Medytacje rekolekcyjne* (współautor, 1986); *Sein und Handeln in Christus* (współautor, 1988); *Natura – rozum – wolność* (1989).

M. Ch.